

BUREAU VOOR DE STAATSSCHULD

Staatsschuldenplan 2025

28 augustus 2025

1. Voorwoord

Het opstellen van een schuldenplan is een wettelijke vereiste van de minister van Financiën & Planning. In de Wet van 16 maart 2023, houdende nadere wijziging van de Wet op de Staatsschuld (S.B. 2002 no. 27, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 185) en wel in de artikelen 15 a en 15 b zijn de vereisten van het wettelijk schuldenplan weergegeven.

In het schuldenplan moeten de volgende zaken verwerkt zijn:

- Een middellange termijn schuldstrategie gebaseerd op:
  - Kosten en risicoanalyse van de huidige bruto staatsschuld
  - Toekomstige leenvoorwaarden van de Staat
  - De vastgestelde fiscale strategie en macro economisch raamwerk door de minister van Financiën & Planning
  - Marktcondities en andere relevante factoren.
- Binnen het middellangtermijn schuldstrategie, moet het leenplan voor het begrotingsjaar 2025 worden weergegeven, gebaseerd op de cash prognose van de Staat en voorgenomen leningen en andere schuldarrangementen voor het begrotingsjaar.

De strategie voor schuldbeheer wordt naar de CBvS verzonden voor advies alvorens de minister van Financiën & Planning het goedkeurt. Na goedkeuring van de strategie, zal een samenvatting van het document worden gepubliceerd op de website van het Bureau voor de Staatsschuld en het Ministerie van Financiën & Planning.

In artikel 3 lid 6 bij de laatste aanpassing van de wet, is tevens aangegeven dat bij wet vastgestelde overschrijding van het obligoplafond, de regering de schuldstrategie van het Bureau moet presenteren, waarin is aangegeven hoe de schuldpositie van de Staat binnen een periode van drie jaar duurzaam zal worden gemaakt.

In artikel 28 lid 2 van de wet komt ook tot uiting dat de minister van Financiën & Planning in een periode van 13 (dertien) jaren na inwerkingtreding van de laatste aanpassing van de wet, een totaal obligoplafond van 60 (zestig) procent moet realiseren.

Het Bureau voor de Staatsschuld heeft met het Medium Term Debt Management Strategy raamwerk, de middellangtermijn schuld strategie 2024-2028 uitgezet en het Leenplan voor 2025 geformuleerd.

Het schuldenplan is door de Centrale Bank van Suriname becommentarieerd en vervolgens door de Minister van Financiën & Planning goedgekeurd. Het document en wel het Leenplan is verder aangepast na de goedkeuring van de begroting 2025 in augustus 2025.

Paramaribo, 28 augustus 2025

Mw. drs. M. Dwarkasing
Administraterur Generaal Bureau voor de Staatsschuld

2. Samenvatting Schuldstrategie en leenplan 2024

Per ultimo juli 2024 bedroeg de Staatsschuld SRD 122,8 miljard, wat neerkomt op USD 3,3 miljard. Hiervan is ca. USD 218 miljoen achterstallig.

De schuld-bbp ratio gebaseerd op het 2023 bbp-cijfer van ABS is 78 procent, terwijl de schuld-bbp ratio gebaseerd op het geschatte bbp-cijfer voor 2024 van het IMF ca. 59 procent bedraagt. De schuld-bbp ratio is significant afgenomen sedert 2020, voornamelijk vanwege de stijgende bbp in deze periode, maar vooral in 2024 ook vanwege een afnemende schuld.

Met het Medium Term Debt Management Strategy (MTDS) Raamwerk is het middellange termijn schuldstrategie door het Bureau voor de Staatsschuld uitgezet. Volgens de aangepaste Wet op de Staatsschuld (S.B. 2002 no. 27, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 185) op 16 maart 2023, moet de strategie voor schuldbeheer naar de CBvS verzonden voor advies, alvorens de minister van Financiën & Planning het goedkeurt.

Herstructureringstraject

Het herstructureringsproces wordt gecontinueerd om uit de schulden crisis te komen. Herschikking van schulden zijn een belangrijk onderdeel van het IMF-Extended Fund Facility (EFF) programma, dat loopt tot eind maart 2025.

De stand van zaken met betrekking tot het herstructureringsproces met de buitenlandse crediteuren, ziet er als volgt uit:

- Met de grootste crediteuren, de euro obligatiehouders is de herschikking in december 2023 afgewikkeld. Totale interest betalingen ter waarde van USD 22,3 miljoen hebben reeds in 2024 plaatsgevonden.
- Bilaterale onderhandelingen met de Paris Club crediteuren (Frankrijk, Nederland, Israël, Italië en Zweden) fase I en India zijn afgerond. Paraplu overeenkomst fase II met de Paris Club wordt in 2024 afgerond.
- Met China, onze grootste bilaterale crediteur is al een AIP (Agreement in principle bereikt). In afwachting op de Chinese autoriteiten moet de afwikkelingen door ondertekening van de documenten, nog plaatsvinden.
- Met de commerciële crediteur ABN-AMRO is de herschikking reeds afgewikkeld.
- Er moet nog overeenstemming bereikt worden en met een drietal commerciële crediteuren te weten Israel Discount Bank, Credit Suisse en de Industrial and Commercial Bank of China.

De stand van zaken met betrekking tot het herstructureringsproces met binnenlandse crediteuren, ziet er als volgt uit:

- De achterstanden op kredieten van banken en op schatkistpapier zijn reeds ingelopen en dit jaar herschikt of herbelegd waarnodig. Alleen met het Pensioen Fonds Suriname zijn achterstanden op schatkistpapier nog niet gestart vanwege een onderzoek van CLAD dat thans gaande is.
- Er is een overeenkomst getekend met de Centrale Bank van Suriname met betrekking tot de herkapitalisatie van de moederbank. Deze overeenkomst zal in 2025 de staatsschuld doen stijgen met SRD 8,4 miljard in de vorm van de uitgifte van een 35-tal staatsobligaties.

Middellange termijn schuldstrategie 2024-2028

De kosten en risico indicatoren op de schuldportefeuille van de Staat per ultimo 2023 geven aan dat:

- De gemiddelde kosten op de SRD-schulden hoger zijn dan op vreemde valuta schulden. De gemiddelde rentevoet is op SRD-schulden ca. 9 procent en op vreemde valuta schulden 5 procent. Op de totale schuldportefeuille is de gemiddelde rentevoet 5,6 procent.
- Een groot risico op de schuldportefeuille is het wisselkoersrisico, omdat ca. 81 procent van de schulden in vreemde valuta zijn aangegaan.
- Bij de SRD-schulden zal ca. 17 procent volgend jaar afgelost moeten worden, waarbij er sprake is van een herfinancieringsrisico als schulden geherstructureerd of herbelegd moeten worden tegen een hogere rentevoet en als de liquide middelen van de overheid niet toereikend zijn om af te lossen.
- De gemiddelde resterende looptijd op schuldportefeuille bedraagt ca. 7,6 jaar.
- Een ander renterisico op de schuldportefeuille zijn schulden met een variabele rentevoet, wat neerkomt op een aandeel van ca. 27 procent.

Op middellang termijn 2024-2028 zien de macro economische vooruitzichten van het IMF en het Ministerie van Financiën & Planning, waarbij de offshore olie ontwikkelingen buiten beschouwing zijn gelaten, nog steeds goed uit.

De economie groeit marginaal met ca. 3 procent in deze periode, terwijl er sprake is van een overschot op de primaire balans, wat een weerspiegeling is van de budgettaire beleidsbeslissingen van de overheid, waarbij de rentelasten buiten beschouwing worden gelaten. Er wordt in principe gespaard om schulden af te lossen.

Worden de rentelasten opgeteld bij het primair saldo, dan spreekt men van het financieringssaldo, wat aangeeft met hoeveel de schuld minimaal zal toenemen, als er geleend wordt om alleen de tekorten van de overheid te dekken.

Het primair overschot in 2024 is gesteld op 2,7 procent van het bbp en in 2025-2028 op 3,5 procent, terwijl het financieringstekort minder dan 0,9 procent van het bbp voor deze periode is geprojecteerd.

De verwachting is dat internationale wisselkoersen en rentevoeten wel volatiel zullen zijn in de eerste jaren van deze periode gedreven door de renteverlagingen van de Fed, maar deze ontwikkelingen zullen de schuld-bpp ratio niet doen stijgen in de komende periode. Deze ratio zal aan het eind van 2028 beneden de 60 procent liggen.

Wel wordt geconstateerd, dat de tekorten voornamelijk middels buitenlandse leningen gedekt kunnen worden, vanwege de beschikbaarheid van slechts multilaterale en bilaterale bronnen voor nieuwe leningen. In 2026 wordt naar verwachting wederom een aanvang gemaakt met de uitgifte van schatkistpapier voor het dekken van vooral lopende uitgaven van de overheid. Ontwikkeling van de binnenlandse kapitaalmarkt en het vertrouwen in de Staat als debiteur moet bewust gebeuren.

In 2025 zal een diagnostische studie hierover met behulp van de één der Bretton Woods instituten plaatsvinden.

Omdat op middellang termijn financieringstekorten voornamelijk via buitenlandse leningen gedekt zullen worden, zal het volgende gebeuren aan het eind van 2028:

- Het wisselkoersrisico zal toenemen naar een aandeel van ca. 83 procent.
- Het variabele renterisico zal ook toenemen met een aandeel van meer dan 50 procent.
- De gemiddelde resterende looptijd zal afnemen, omdat na die periode meerdere huidige (grote) schulden op korte termijn afgewikkeld dienen te worden.
- De gemiddelde kosten op de schuldportefeuille in de vorm van de rentevoet zullen stijgen tot rond de 6 procent, omdat de rentevoet op schatkistpapieren uitgedrukt in de nationale munt zal stijgen.

Leenplan 2025

De goedgekeurde begroting 2025 op basis van de Nota van Wijziging welke is aangenomen door De Nationale Assemblee d.d. 15 augustus 2025, vertoont de volgende saldi op de diverse balansen van de overheid:

- Een begrotingstekort van SRD -13,1 miljard; -8,0 procent van het bbp.
- Een financieringstekort van SRD -11,7 miljard; -7,2 procent van het bbp.
- Een primair tekort van SRD 5,1 miljard; -3,1 procent van het bbp.

Het EFF-programma werd eind maart 2025 beëindigd. Voor 2025 was het streven om een primair overschot van 2,7 procent van het bbp te behalen. Echter geeft de goedgekeurde begroting voor 2025 aanzienlijke tekorten weer zoals dat boven gepresenteerd is.

De uitgaven voor 2025 is met ca. 6 procent gestegen ten opzichte van 2024 tot SRD 55,6 miljard. Echter zijn de uitgaven in het huidig jaar in de goedgekeurde begroting met ca. 32 procent gestegen tot SRD 68,8 miljoen.

De totale schuldenlastbegroting voor 2025 bedraagt thans SRD 16,8 miljard. Totale schuldenlastbetalingen voor 2025 komt neer op ca. USD 450 miljoen.

In de ingediende ontwerp-begroting in september 2025, was de schuldenlastbetaling begroot op SRD 13,5 miljard en was gebaseerd op een wisselkoers van SRD 30 voor 1 USD.

De herziene schuldenlast betaling voor 2025 is thans gebaseerd op:

- een wisselkoersaanpassing van SRD 37,3 voor 1 USD;
- bijwerkingen hoogte van variabele rentevoeten op de schuldportefeuille;
- toevoeging schuldenlast van van nieuwe leningen aangegaan na september 2024;
- toevoeging betalingen op herschikkingen van buitenlandse schulden die dit jaar zijn/worden afgerond;
- en een verhoogde betalingen op suppliers debt met ca. SRD 50 miljoen tot een bedrag van SRD 300 miljoen op maandbasis.

Het totaal begrotingstekort voor 2025 van SRD 13,1 miljard wordt als volg gefinancierd:

- De laatste IMF-tranche t.b.v. begrotingssteun en trekking op alle nieuwe en oude leningen van multilaterale crediteuren.
- Intering op overheidsbesparingen.
- In de resterende 4 maanden (september tot en met december) van het jaar, zullen

uitgaven veelal worden afgestemd op inkomsten.

- Het ligt in de lijn der verwachting dat het gerealiseerd begrotingstekort aan het eind van 2025, lager zal uitvallen dan wat begroot is.

Tevens moet worden aangegeven dat herkapitalisatie van de CBvS ter waarde van SRD 9,4 miljard middels een cash transfer van SRD 1 miljard heeft plaatsgevonden en de uitgifte van 47 staatsobligaties ter waarde van SRD 8,4 miljard voor de financiering wat de binnenlandse schuld significant heeft doen stijgen in 2025.